

Non Jews learning and being taught Torah

Qualifications, heterim and reality

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף נט עמוד א

ואמר רבי יוחנן: נכרי שעוסק בתורה חייב מיתה, שנאמר תורה צוה לנו משה מורשה - לנו מורשה ולא להם. - וליחשבה גבי שבע מצות! מאן דאמר מורשה - מיגזל קא גזיל לה, מאן דאמר מאורסה - דינו כנערה המאורסה, דבסקילה. מיתבי, היה רבי מאיר אומר: מניין שאפילו נכרי ועוסק בתורה שהוא ככהן גדול - שנאמר אשר יעשה אתם האדם וחי בהם, כהנים לויים וישראלים לא נאמר, אלא האדם. הא למדת: שאפילו נכרי ועוסק בתורה הרי הוא ככהן גדול! - התם בשבע מצות ידוהו.

R. Johanan said: A heathen who studies the Torah deserves death, for it is written, Moses commanded us a law for an inheritance;² it is our inheritance, not theirs.³ Then why is this not included in the Noachian laws? — On the reading morasha [an inheritance] he steals it; on the reading me'orasah [betrothed], he is guilty as one who violates a betrothed maiden, who is stoned.⁴ An objection is raised: R. Meir used to say. Whence do we know that even a heathen who studies the Torah is as a High Priest? From the verse, [Ye shall therefore keep my statutes, and my judgments:] which, if man do, he shall live in them.⁵ Priests, Levites, and Israelites are not mentioned, but men: hence thou mayest learn that even a heathen who studies⁶ the Torah is as a High Priest! — That refers to their own seven laws.⁷

תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף יג עמוד א

אמר רבי אמי: אין מוסרין סתרי תורה אלא למי שיש בו חמשה דברים: שר חמשים ונשוא פנים ויועץ וחכם חרשים ונבון לחש. ואמר רבי אמי: אין מוסרין דברי תורה לנכרי, שנאמר לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום.

The mysteries of the Torah may be transmitted only to one who possesses five attributes, [namely], The captain of fifty, and the man of rank, and the counsellor, and the cunning charmer, and the skillful enchanter.²⁵ R. Ammi further said: The teachings of the Torah are not to be transmitted to an idolater,²⁶ for it is said: He hath not dealt so with any nation; and as for His ordinances, they have not known them.²⁷

רמב"ם הלכות מלכים פרק י'

יא [ט] גוי שעסק בתורה, חביב מיתה; לא יעסק אלא בשבע מצוות שלקח בלבד. וכן גוי ששבת--אפלו ביום מימות החל--אם עשה אותו לעצמו כמו שבת, חביב מיתה; ואין צריך לומר אם עשה מועד לעצמו.

יב כללו שלדבר: אין מניחין אותו לחדש דת, ולעשות מצוות לעצמן מדעתן, אלא או יהיה גר צדק ויקבל כל המצוות, או יעמד בתורתו ולא יוסיף ולא יגרע. ואם עסק בתורה, או שבת, או חדש דבר--מכין אותו ועונשין אותו, ומודיעין אותו שהוא חביב מיתה על זה; אבל אינו נהרג.

יג [י] בן נוח שרצה לעשות מצוה משאר מצוות התורה, כדי לקבל שכר--אין מונעין אותו לעשות אותה כהלכתה. ואם הביא עולה, מקבלין ממנו.

A gentile who studies the Torah is obligated to die. They should only be involved in the study of their seven mitzvot. Similarly, a gentile who rests, even on a weekday, observing that day as a Sabbath, is obligated to die. Needless to say, he is obligated for that punishment if he creates a festival for himself.

The general principle governing these matters is: They are not to be allowed to originate a new religion or create mitzvot for themselves based on their own decisions. They may either become righteous converts and accept all the mitzvot or retain their statutes without adding or detracting from them.

If a gentile studies the Torah, makes a Sabbath, or creates a religious practice, a Jewish court should beat him, punish him, and inform him that he is obligated to die. However, he is not to be executed.

We should not prevent a gentile who desires to perform one of the Torah's mitzvot in order to receive reward from doing so, provided he performs it as required. If he brings an animal to be sacrificed as a burnt offering, we should receive it.

(1) רמב"ם הלכות תלמוד תורה פרק ד הלכה א

אין מלמדין תורה אלא לתלמיד הגון נאה במעשיו, או לתם, אבל אם היה הולך בדרך לא טובה מחזירין אותו למוטב ומנהיגין אותו בדרך ישרה ובודקין אותו ואחר כך מכניסין אותו לבית המדרש ומלמדין אותו, אמרו חכמים כל השונה לתלמיד שאינו הגון כאילו זרק אבן למרקוליס

(2) תלמוד בבלי מסכת שבת דף פח עמוד ב

אמר רב חננאל בר פפא: מאי דכתיב שמעו כי נגידים אדבר למה נמשלו דברי תורה כנגיד - לומר לך: מה נגיד זה יש בו להמית ולהחיות - אף דברי תורה יש בהם להמית ולהחיות. היינו דאמר רבא: למיימינים בה - סמא דחיי, למשמאילים בה - סמא דמותא.

(3) שו"ת מלמד להועיל חלק ב (יורה דעה) סימן עז

כי תורת ישראל אינו זמר ומליצה שלומדים רק להבין דת ישראל, כי אם התכלית בלמוד דת ישראל הוא ללמוד ולעשות, ומי שלומד ואינו עושה טוב לו שלא ילמד, דרך משל הוא לומד, כי מחלל שבת מות יומת והוא רואה שאביו מחלל שבת, האיך יכבד את אביו, אם שומע ממלמד דת שלו שאביו עפ"י דתו בן מות הוא. הלא טוב שלא ישמע הנער דבר זה.

Is this a halachic statement?

4 באר שבע (ר' יששכר בער איילנבורג, המאה ה-16, מוראביה) קונטרס מים חיים, יד

נתתי אל לבי לדעת על מה סומכין קצת רבנים שלומדין תורה עם עכו"ם? הלא שנינו במסכת חגיגה פרק אין דורשין אמר רב אמי אין מוסרין דברי תורה לעכו"ם שנאמר מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום. והנה טרם החלי להשיב ראיתי להקשות קושיא אחת והיא גדולה בעיני ולא ראיתי ולא שמעתי מי ששם לבו עליה והיא זאת: למה לא הביא שום מחבר מכל הפוסקים קמאי ובתראי דין זה של ר' אמי ובפרט הרמב"ם שכבר נודע דרכו שאינו משמיט שום דין השנוי בגמרא אליבא דהלכתא עד שמפני כך הייתי אומר לולא דמסתפינא מחבראי. שהפוסקים לא הביאו מפני שאינו אליבא דהלכתא

(5) שו"ת הרמב"ם סימן שסד

שאלה. אם מאמר ר' יוחנן גוי שעוסק בתורה חייב מיתה היא הלכה ואם חייב כל בר ישראל להמנע לבלתי למד דבר חוץ משבע מצוות והמסתעף מהם או לא. תשובה. היא הלכה בלא ספק ואם תהיה יד ישראל תקיפה עליהם ימנע מתלמוד תורה עד שיתגייר אבל אינו נהרג אם עסק בתורה דהא 'חייב מיתה' קאמר ולא אמר 'נהרג' כמו שאמר על ז' מצות ב"נ נהרג. ומותר ללמד המצוות לנוצרים ופירושם לפי הדין אבל אינו מותר דבר מזה לישמעאל כי

כבר ידעתם שהם יאמינו שתורה זו אינה מן השמים ואם ילמדום דבר מדבריה אז ימצאו מתנגד לקבלתם מפני שבאו להם ערבובי דברים במעשים ודברים זרים בעניינים ולא יהיה זה להם לראיה כי דבריהם מוטעים כי אם יפרשו בהקדמותיהם המופסדות ויהיו לצרים עלינו בשביל זה ישנאו כל הגר בתוכם, ויהיה בזה מכשול לישראל האסורין ביניהם בעוונותם. אבל הערלים הם מודים בנוסח התורה כי היא בשלימותה כמו שהיא בידינו רק יגלו פנים בפירושים מופסדים וירמזו בה הרמזים הידועים להם, ואם יעמידם איש על הפירוש הנכון אולי יחזרו ואם גם לא יחזרו אין בזה מכשול לישראל כי לא ימצא בתורתם היפך תורתנו. משה

So what are we so worried about?

(6) רמב"ם הלכות מלכים פרק י

הלכה ט

עכו"ם שעסק בתורה חייב מיתה, לא יעסוק אלא בשבע מצות שלהן בלבד, וכן עכו"ם ששבת אפילו ביום מימות החול, אם עשאה לעצמו כמו שבת חייב מיתה, ואין צריך לומר אם עשה מועד לעצמו, כללו של דבר אין מניחין אותן לחדש דת ולעשות מצות לעצמן מדעתן, אלא או יהיה גר צדק ויקבל כל המצות, או יעמוד בתורתו ולא יוסיף ולא יגרע, ואם עסק בתורה, או שבת, או חדש דבר, מכין אותו ועונשין אותו, ומודיעין אותו שהוא חייב מיתה על זה אבל אינו נהרג.

הלכה י

בן נח שרצה לעשות מצוה משאר מצות התורה כדי לקבל שכר, אין מונעין אותו לעשותה כהלכתה, ואם הביא עולה מקבלין ממנו, נתן צדקה מקבלין ממנו, ויראה לי שנותנין אותה לעניי ישראל, הואיל והוא ניזון מישראל ומצוה עליהם להחיותו, אבל העכו"ם שנתן צדקה מקבלין ממנו ונותנין אותה לעניי עכו"ם.

(7) בית הבחירה למאירי מסכת סנהדרין דף נט עמוד א

וכן הדין אם עסק בתורה שלא לכוונת קיום עיקרי מצוותיה אלא שלבו חפץ לירד לידיעת תורתנו ותלמודינו ראוי ליענש מפני שבני אדם סבורים עליו שהוא משלנו מתוך שראוין אותו יודע ויבואו לטעות אחריו.....

Limitations and qualifications

(8) בית הבחירה למאירי מסכת חגיגה דף יג עמוד א

אין מוסרין סתרי תורה אלא לאדם הגון ואין מוסרין סתרי תורה לגוי והוא מי שעובד לאילילים ולצבא השמים שמאחר שהוא כופר בעיקר היאך אנו מלמדין אותו תורה ועל זה נאמר מגיד דבריו ליעקב וכו' לא עשה כן לכל גוי:

(9) תלמוד בבלי מסכת שבת דף לא עמוד א

שוב מעשה בנכרי אחד שהיה עובר אחורי בית המדרש, ושמע קול סופר שהיה אומר ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד. אמר: הללו למי? אמרו לו: לכהן גדול, אמר אותו נכרי בעצמו, אלך ואתגייר, בשביל ששימוני כהן גדול. בא לפני שמאי, אמר ליה: גיירני על מנת שתשימני כהן גדול. דחפו באמת הבנין שבידו. בא לפני הלל - גייריה.

(10) מהרש"א חידושי אגדות מסכת שבת דף לא עמוד א

דא"כ היאך למדו תורה קודם שנתגייר הא אמרינן בפרק ארבע מיתות דעובד כוכבים הלומד תורה חייב מיתה די"ל דהכא כיון שבא לגייר שרי ללמוד תורה:

(11) שלטי גיבורים (ר' יהושע בועז, המאה ה-15, ספר

איטליה) ו, א בדפי הרי"ף

ונראה בעיניי שישראל המלמדו תורה הרי הוא עובר על ולפני עיור. ולא נאמר כל זה אלא בתורת משה ומצוותיה שנצטוו בהן ישראל, אבל נביאים וכתובים נראה בעיניי שמותר ללמדו שרואה בהן נחמות האמורים לישראל ותשובות שראוי להאמין לאפיקורסין, וע"י כן אפשר שישלים דרכו.

(12) שו"ת מלמד להועיל חלק ב (יורה דעה) סימן עז

והשלטי גבורים בשם ריא"ז כתב וז"ל: נביאים וכתובים נראה בעיני שמותר ללמדו שרואה בהם נחמות האמורים לישראל וכו' עכ"ל. ועפ"ז נראה לי שגם ספורי תוה"ק מותר ללמדו כדי שיראה מעשה נסים שעשה השם לישראל וכדי שיכיר גבורתו וגדלו של הקדוש ברוך הוא וימנע מע"ז שהיא ראשונה משבע מצות בני נח. ועתה יוכל לחלק למוד הדת לשני חלקים כגון אם מלמד ד' שעות בשבוע ילמד ב' שעות נביאים וכתובים וספורי תורה, ומצות שגם בני נח מצווין כגון כל הני פרשיות בספר דברים שמזהירין על ע"ז, ומשפטים וכדומה.

(13) שו"ת משיב דבר חלק ב סימן עז

מש"כ בבר"י דזהו בכלל אין מוסרין ד"ת לנכרי כו' לא נראה כלל דאפילו ללמוד תורה שבכתב לנכרי אין איסור. וה' צוה ליהושע לכתוב התורה בשבעים לשון בשביל אוה"ע... אבל תורה שבכתב אין שום איסור ללמד לגוי.

(14) שו"ת יביע אומר חלק ב - יורה דעה סימן יז

(יב) המורם מכל האמור שאסור ללמד תורה לגוי, בין תורה שבכתב בין תורה שבע"פ, ואסור לענות לו על שאלות דתיות. לבד כשמקשה ומתמיה על דת ישראל, שמותר להקהות את שינוי ולהשיב לו מלחמה שעה. וכמ"ש ודע מה שתשיב לאפיקורוס, ה"מ באפיקורוס עכו"ם. (סנהדרין לח:). וכן מותר ללמדו דיני שבע מצות אף בזה"ז. גם מותר ללמדו עברית ולשון הקודש ודקדוקה. וקטן דמסברי ליה

ומסבר דינו כגדול. פחות מכן מותר ללמדו תורה. הנלע"ד כתבתי.

(15) שרידי אש (הרב יחיאל יעקב ויינברג, המאה ה-20,

שוויץ וישראל) ח"ב סימן סג

לענ"ד נראה שגזל איכא רק במי שקובע יום שבת לשבת, וכן באומר שהתורה היא שלו, שעל ידי כך גוזל בכורתו ויתרונו של ישראל, משא"כ מי שהולך בטל כל השבוע, או שלומד תורה לשם חכמה כמו שאר החכמות - אין בכך משום גזל.

(16) שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ב סימן קלב

ובדבר חג הפסח כשתבא הביתה מהישיבה ותמצא שם גם את קרובך ואשתו שהיא נכרית ע"פ הדין ואתה תצטרך להגיד את ההגדה ולתרגמה כדי לזכות את אביך ואמך וממילא תשמע גם היא, אם מותר לפניך. הנה פשוט לע"ד דמה שא"ר אמי בחגיגה דף י"ג אין מוסרין דברי תורה לעכו"ם, הוא דוקא כשכוונתו למוסרם להעכו"ם אבל כשכוונת הלומד דברי תורה הוא ללומדם בעצמו ולמוסרם ליהודים הנמצאים שם, לא נאסר מחמת שנמצא שם גם עכו"ם שג"כ ישמע ממילא הדברי תורה. /עיין שרידי אש ח"ב סי' נ"ה, נ"ו/

(17) הפרדס שנה כח חוברת י- הרב פנחס טייץ

אמנם מה שיש לדון בזה הוא מצד אחר, דזה ברור שע"י הלמוד בשפה המדוברת יתוספו כמה מאות ואלפים מאזינים מבני ישראל, שאינם מבינים שפה אחרת זולתי אנגלית ועי"ז יקיימו מצות ת"ת' אם מצוה זו של ת"ת דרבים, דוחה את האיסור של מגיד דבריו ליעקב וכו' ואת הלפ"ע' במה שהעכו"ם יעסוק בתודה.

(18) ישעיהו פרק ב

(א) הַדְּבַר אֲשֶׁר חָזָה יִשְׁעִיהוּ בֶן אֲמוּץ עַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם׃
(ב) וְהָיָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יְהוָה הַר בֵּית יְקֹקֵק בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְנִשְׂאָ מִגְבְּעוֹת וְנִהְרֹוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם׃ (ג) וְהָלְכוּ עִמָּיִם רַבִּים וְאָמְרוּ לָכוּ וְנַעֲלֶה אֵל הַר יְקֹקֵק אֵל בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וַיִּרְנוּ מִדְּרָכָיו וְנִלְכָה בְּאֶרְחֵי תִיּוֹן כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדָבַר יְקֹקֵק מִירוּשָׁלַם׃